

Heinolan kaupunki/Rakennusvalvonta

Viite: Lausuntopyyntö 26.5.2026

Asia: Heinola, kioskirakennus Kauppakatu 4

Osoitteeseen Kauppakatu 4 on haettu rakentamislupaa kesäteatterin kioskirakennuksen rakentamiseen. Lausuntopyynnön liitteeksi on toimitettu 13.5.2026 päivätty pääpiirustussarja (asemapiirros, pohja-, leikkaus ja julkisivupiirustus).

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo rakennuslupa-aineistosta pyydettyinä lausuntona seuraavaa.

Suunniteltu rakennus sijoittuu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön: Heinolan perspektiivi/Maaherranpuisto ja rantapuisto (RKY, 2009; MARY2, 2024). Heinolan perspektiivi, joka tunnetaan myös Maaherranpuistona, on 1785 asemakaavaan merkityn maaherran residenssin keskeinen kaupunkitila. Hallintokaupungin edustavaksi asemakaavalliseksi ratkaisuksi toteutettu Perspektiivi on Suomen ensimmäisiä uudentyypisiä julkisia puistoalueita. (RKY, 2009.) Heinolan Perspektiivin/Maaherranpuiston ja rantapuiston alue on ainutlaatuinen yhdistelmä Heinolan historiaan oleellisesti liittyviä rakennuksia sekä merkittäviä historiallisia puistoalueita. (MARY2, 2024.)

Keskustan kortteli 2 rakennuksineen on osoitettu paikallisesti arvokkaaksi Kuntien kulttuuriympäristöselvityksessä (KUKUSE 2003-2005). Perspektiivin/Maaherranpuiston kaakkoiskulmassa rantapuistoon rajoittuvassa korttelissa on säilynyt kokonaisuus vanhoja puutaloja 1820-luvulta 1900-luvun alkuun. Korttelin luoteiskulmassa on uusrenessanssityylinen entinen palokunnan talo, WPK-talo. Rantapuiston vierelle valmistui vuonna 2000 katettu kesäteatteri. Korttelin keskivaiheilla on 1820-luvun entinen liike- ja asuinrakennus, joka toimii tätänykyä taidemuseona. Kauppakadun ja Savontien kulmauksessa on entinen apteekin asuin- ja liikerakennus. Korttelin rakennukset ovat rakennustaiteellisesti arvokkaita ja ne muodostavat arvokasta ja harvinaistuvaa kaupunkikuvaa. Korttelin arvot ovat niiin rakennushistoriallisia, historiallisia, kuin maisemallisia. Arvot ovat niin valtakunnallisia, maakunnallisia kuin paikallisia.

Alueen asemakaava on vuodelta 1989. Korttelin 2 on osoitettu yleisten rakennusten korttelialueeksi merkinnällä Y-15^d. Kaavamääräyksen mukaan *tonteille rakennettaviin rakennuksiin saa sijoittaa julkisia ja yleishyödyllisiä tarkoituksia palvelevia huoneistoja. [...] kerrosalasta saa käyttää enintään 40 % ravitsemukseen, kulttuuriin ja matkailuun liittyvinä huonetiloina.*

Kioskirakennus on suunniteltu sijoitettavaksi korttelin 2 sisäpihalle. Kioskirakennuksen pääpiirustuksissa rakennukselle on esitetty moniosaista harjakattoa. Julkisivumateriaaliksi on esitetty veitsipontattua vaaleaksi maalattua pystypaneelia okranvärisiin tehosteosin.

Museo pitää rakennuksen sijoittelua ja dimensioita ympäristöön sopivana. Esitetyn kioskirakennuksen kattomuoto on alueelle vieras ja arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön sopimaton. Museo kehottaa kattomuodon muuttamista pulpetti, piilopulpetti tai harjakatoksi niin, että uusi rakennus on mahdollisimman hillitty, linjakas ja ympäristöön sopiva uusi kerros. Museo kehottaa suunnittelemaan katon kaltevuuden niin, että sen harjakorkeus säilyy ympäröiviin rakennuksiin nähden matalana.

Pääpiirustuksissa ei ole esitetty rakennuksen julkisivumateriaaleja kaikilta osin eikä museolle toimitettu aineisto sisällä erillistä kattavaa värityssuunnitelmaa. Museo ei näin ollen voi kokonaisvaltaisesti arvioida rakennuksen sopivuutta arvoalueelle. Museo edellyttää, että pääpiirustuksissa käy ilmi kaikki julkisivumateriaalit ja värit, esimerkiksi otsalautojen, vedenheittäjien, kaiteiden, käsijohteiden, ikkunanpuitteiden ja karmien materiaalit värit. Lisäksi kaikille väreille tulee esittää tarkka värikoodi. Museo kehottaa muuttamaan kioskin terassikiveyksen ladonnan yksinkertaisempaan ja hienovaraisempaan, sekä esittämään piirustuksissa myös terassin pintamateriaalit.

Museo voi kommentoida päivitettyjä suunnitelmia sähköpostitse tai uudella lausunnolla.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö

Liisa Koskelainen

rakennustutkija

Sanni Hujanen

Tiedoksi: Museovirasto